

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVIII, broj 1

4. siječnja 2018.

cijena 200 Ft

Kolosalni koncert Pax et bonuma u Filežu

FOTO: TIMEA HORVAT

8. – 9. stranica

35 godina Kluba Augusta Šenoae

3. stranica

Koncert u Selurincu

7. stranica

Tjedan hrvatske kulture u HOŠIG-u

10. stranica

Komentar

Kade nestaje rič, tamo zavlada mužika

To mi je bila prva zamisao u fileškoj dvorani, kade se je 600 – 700 ljudi stiskalo da svidochi adventskom koncertu orijaškoga zbora Gradišćanskih Hrvatov. Pax et bonum (Mir i dobro) u minulih ljet je na inicijativu željezanskoga biskupa mons. dr. Egidije Živkovića uspio napraviti to, od česa su neki Gradišćanci (direktno neću napisati, svi) jur desetljeća dugo sanjali: masovno spojiti naše ljude u prikograničnoj suradnji, ka dura, razvija se, a i izaziva priznanje i poštovanje vanjskih promatračev u smir inicijatorov i samih diozimateljev. Sto i pedeset ljudi iz trih-četirih držav koordinirati, dirigitirati, zavježbati k intenzitetu troutrnih probov, i onda njih nagovoriti da suprot amaterstva, laičnosti, skromnosti, sposobni su i talentirani pripraviti takov show, od česa hrvatska sapa stane, vjerujem da nije lako, ni jednostavno, ali uzvišenost zadaće se shranja uprav u tom. Dvourni adventski koncert zbora Pax et bonum, nadalje me je ponukao na razmišljanje. Dala sam prebrojiti koliko naših ljudi iz Ugarske (jedan frtalj od zbora) ide na te probe, uživa u samoj glazbi i društvu, sprijateljavanju s ostalimi Hrvatima iz Austrije, Slovačke i Hrvatske, pod dirigitiranjem pastoralnoga asistenta Ive Šeparovića, glazbenika iz Hrvatske. Na to sam došla da je ta človik s Korčule, s mojega gledišća, ipak od ranga čarobnjaka. Najprlje se je povezao s klapom Golubice iz Koljnofa, potom se je strefio s Petrovišćani, Čeprežani, Prisičani, Kisežani, Četarci i Židanci, mladimi Nardarkami i Nardarci kim je guslanje i jačenje hobi, a za ove posljednje važi i to da se ufamo, ovako će najti najzad put i k pozabljenomu hrvatskomu jeziku. Zvana toga, potribno je još spomenuti da su se naše pobjednice GRAJAM-a (Gradišćanska jačka mladih), Glasa Gradišća, MiCROfona, nadalje odraščeni glazbeniki (iz staroga Pinka-banda, Šetnje, Timar-tria), folklorai, jačkari i jačkari rice raznoraznih zborov i društav, velikim oduševljenjem prepoznali u tom djelovanju i našli skupni teren za usavršavanje uprav u Austriji, uživajući u medjusobnom poštivanju, cijeneći talentiranost i šikanost drugih, podupirući jedan drugoga da dostignuće i pohvala pripada jednomu tijelu i jednoj duši pred oltarom hrvatske mužike. Onde, kade slušajući pax et bonumaše nestaje svaka rič...

Tiho

Glasnikov tjedan

Na posljednjoj sjednici Skupštine Hrvatske državne samouprave utemeljen je Kulturni centar bačkih Hrvata. Sjednici se od 23 zastupnika odazvalo njih 14 koji su glasom „za“ to podržali. Odobrena je i kupnja nekretnine i pripadajućeg terena na teret HDS-ova proračuna, u iznosu od 15 + 2 milijuna forinta, a dok se spomenuta ustanova ne preseli u prostore koji će biti kupljeni, djelovat će na adresi Dózsa György út 6. 6500 Baja. Donesena je odluka, o imenovanju i v. d. ravnatelja spomenute ustanove u osobi Mladena Filakovića na rok od šest mjeseci od 1. siječnja 2018.

Na toj sjednici donesena je odluka o imenovanju v.d. ravnatelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj u osobi Zoltana Vizvarija koji je i do sada obnašao istu funkciju kao v. d. ravnatelj Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj. On je imenovan na godinu dana, od 1. siječnja 2018. Od utemeljenja sadašnjeg saziva HDS-ove Skupštine osnovane su ove ustanove koje u svom nazivu imaju naslov kulturni: Kulturni i prosvjetni centar „Stipan Blažetin“ u Serdahelu (djeluje u nekretnini koja je u vlasništvu serdahelske Seoske samouprave), martinački Kulturni i športski centar „Josip Gujaš Džuretin“ djeluje u nekretnini koja je u HDS-ovu vlasništvu, i sada Kulturni centar bačkih Hrvata u Baji koji će također djelovati u nekretnini koja je u HDS-ovu vlasništvu. Hrvatska državna sa-

mouprava u nekretninama koje ima u svojem održavanju otprije Hrvatski klub Augusta Šenoe u Pečuhu, i Muzej sakralne umjetnosti u Prisiki, također kroz njihovu djelatnost pojačala je primjerice u Prisiki njegovo kulturno područje djelovanja, dok iz svoga proračuna unatrag nekoliko godina daje godišnju potporu poduzeću Croatica za kulturnu djelatnost, a kulturnu djelatnost provodi i kroz ustanovu Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj, koja nema svoje nekretnine. Sve narečene ustanove imaju svoj godišnji proračun koji se kreće na skali od 15 pa do 35 milijuna forinta (više na www.horvatok.hu). HDS-ova sjednica u Baji pokazala je koliko je važno imati u svome vlasništvu pa i na svom imenu, a ne samo

na HDS-ovu imenu vlasništvo na nekretninama u kojima se djeluje pri prekograničnim projektima s kojima se natječu ustanove za izvore iz Europske unije. Tako je izglasovana odluka da se kod dvije ustanove: Kulturni i športski centar „Josip Gujaš Džuretin“ u Martincima i Hrvatski klub Augusta Šenoe u Pečuhu, u

gruntovnicu i njih navede kao vlasnika nekretnina u kojima djeluju.

Kultura je veoma širok pojam. U dokumentu o utemeljenju Kulturni centar bačkih Hrvata stoji da je to institucija za ostvarivanje kulturnog samoupravljanja (autonomije) čija je javna zadaća kroz javno obrazovanje definirana u skladu sa zakonom o narodnostima (2011. évi CLXXIX. törvény 2. § 5.) Kulturni centar bačkih Hrvata pripada hrvatskoj narodnosti, a zadatak mu je između ostaloga istaknuto očuvanje duhovnog, kulturnog i običajnog nasljeđa, u bačkoj regiji živućih Hrvata, njihovo održavanje, razvijanje i prikazivanje...

Branka Pavić Blažetin

Na posljednjoj sjednici Skupštine Hrvatske državne samouprave utemeljen je Kulturni centar bačkih Hrvata.

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

Trideset pet godina od utemeljenja Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe u Pečuhu

Nizom događanja u Pečuhu je obilježena 35. godišnjica postojanja i djelovanja Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe i Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoe.

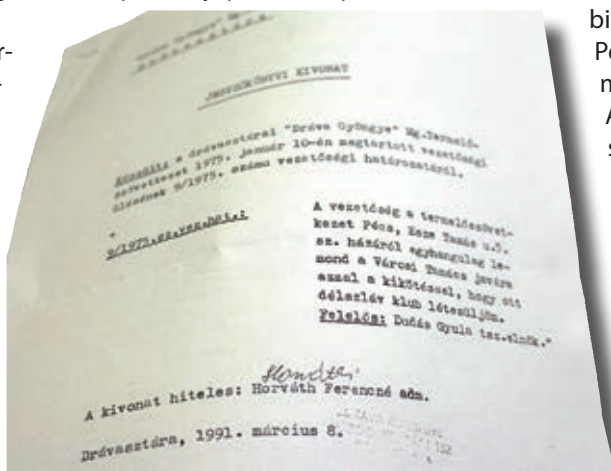

Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, pozdravlja predavače i publiku.

Dana 14. studenog u maloj galeriji Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe otvorena je izložba o 35. godišnjim aktivnostima Kluba. Izložbu je uz voditelja Kluba Mišu Šarošca, koji je pozdravio nazočne prigodnim govorom, otvorio glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, uza sudjelovanje Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoe.

Dana 23. studenog u društvenoj prostoriji Kluba organizirana je tribina o prošlosti i djelovanju Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe uza sudjelovanje Miše Heppa, Đuse Dudaša, Stipana Filakovića i Damira Bačića. Oni su pobudili osobne uspomene o početcima djelovanja Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe. Neposredno prije tribine, dr. sc. Stjepan Blažetin osvrnuo se na književno značenje Augusta Šenoe i položaj Hrvata u Mađarskoj, a potom je uz Šenoi no poprsje položen vijenac sjećanja.

Još davnih sedamdesetih godina 20. stoljeća, vodstvo starinske zadruga Biseri Drove, na čelu s tadašnjim njezinim predsjednikom, odlukom od 10. siječnja 1975. godine (Poljoprivredna zadruga iz Starina) nekretninu u Ulici Tamása Eszea br. 3 poklonila je pečuškom gradskom vije-

Povijesni dokument

ću. Zamisao je potekla od tadašnjega predsjednika starinske zadruga Đuse Dudaša, zato da se ta ista nekretnina upotrebljava za potrebe Hrvata u gradu, kao klub tadašnjega južnoslavenskog življa. Primopredaja je provedena ugovorom od 26. kolovoza 1975. godine. Spomenuta zgrada, na poticaj pečuških intelektualaca, od 3. prosinca 1983. godine nosi ime Augusta Šenoe. Od kolovoza 1983. zaposlen je voditelj Kluba Augusta Šenoe u osobi Miše Heppa. U Klubu od samih početaka (od ožujka 1982.) djeluje Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe, kružok vezilja (od 1985.), priređuju se

književne tribine, natjecanja hrvatskih vinogradara... U proteklih trideset godina, kažu, više od pola milijuna ljudi prošlo je kroz prostore Kluba u kojima se odvijalo na tisuće programa. Pomoću mohačke Bazične knjižnice, nakon otvorenja Kluba u njemu je otvorena knjižnica, danas s više od pet tisuća naslova. Izložbe, vjerske tribine, književni susreti, predavanja, predstavljanja najnovijih hrvatskih i inih izdanja, gostovanja istaknutih umjetnika i u Klubu i u samome gradu ostvarena su posredstvom Kluba, jednako kao i niz hrvatskih priredaba, znanstvenih simpozija, otkrivanja spomen-ploča istaknutim Hrvatima, tribina, okruglih stolova, đачkih i studentskih večeri i druženja... Ugovorom o darivanju pečuskoga Hrvatskog kluba Augusta Šenoe sa strane grada Pečuha u HDS-ovo vlasništvo, potpisanim 2. lipnja 2009. godine, Klub se vraća Hrvatima u Mađarskoj, postaje dijelom njihove politike, kulturne autonomije i izgradnje institucionalne baze. HDS je u vlasništvo dobio zgradu u samome središtu grada Pečuha, u staroj gradskoj jezgri, te utemeljio novu ustanovu – Hrvatski klub Augusta Šenoe. Grad Pečuh obvezao se da će i dalje davati od 2010. godine za djelatnost ustanove iz proračuna grada Pečuha najmanje dva milijuna forinta. Voditelj je Kluba od utemeljenja do 2007. godine bio Mišo Hepp, a od 2007. godine do danas na čelu je Kluba Mišo Šarošac. U zgradi je Kluba i knjižnica s dvije tisuće knjiga. Veliki i obnovljeni podrum pogodan je za niz događanja i druženja, može primiti stotinjak posjetitelja. Svoju adresu ovdje ima niz hrvatskih civilnih udruga koje djeluju u gradu i šire. Tako Udruga baranjskih Hrvata, Matice hrvatska Ogranak Pečuh, Kulturna udruga Augusta Šenoe, Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe, Udruga hrvatskih vinogradara u Mađarskoj, Organizacija hrvatskih samouprava Baranjske županije, pečuska Hrvatska samouprava.

Danas, 2017. godine, po podacima iz studenoga proračun Hrvatskoga kluba, koji se financira iz stavke ustanove u održavanju Hrvatske državne samouprave, iznosi 16 423 027 forinta. U Klubu su zaposlene četiri osobe.

Branka Pavić Blažetin

I. Državni susret načelnika hrvatskih naselja

Hrvatska državna samouprava 25. studenog u Hrvatskome kulturno-prosvjetnom zavodu „Stipan Blažetin“ u Serdahelu održala je I. Državni susret načelnika hrvatskih naselja, odnosno onih u kojima djeluje hrvatska narodnosna samouprava radi boljeg povezivanja i suradnje. Načelnici, odnosno predstavnici pojedinih mjesta ukratko su predstavili svoje naselje, tamošnju hrvatsku zajednicu, a najviše se raspravljalo o problemima asimilacije, kako spasiti narodnosne odgojno-obrazovne ustanove koje još djeluju u mjestima s malim brojem djece.

Na I. Državni susret načelnika odazvali su se predstavnici 17 naselja, i to iz: Koljnofa, Narde, Petrovoga Sela, Prisike, Fičehaza, Pustare, Sumartona, Kerestura, Izvara, Potonje, Novog Sela, Brlobaša, Daranja, Mišljena, Gornjeg Četara; Hrvatskih Šica i Serdahela. Njih je pozdravio Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, i zahvalio što su se odazvali pozivu, naime time i dokazali da im je važna budućnost hrvatske zajednice u mjestu. Zamisao o Susretu nastala je na jednom HDS-ovu programu, na Biciklijadi, gdje su načelnici izrazili želju da se takav susret organizira. Prema riječima HDS-ova predsjednika, odaziv bi vjerojatno bio veći ako bi se to moglo navrijeme pripremiti, naime mnogi su načelnici bili spriječeni zbog raznih svojih događanja. Sljedeći takav susret bit će objavljen mnogo prije, i predsjednik se nada da će se odazvati veći broj predstavnika. Neki od

Serdahelski načelnik Stjepan Tišler, poticatelj okupljanja

nazočnih su predložili da bi to bilo dobro zajedno organizirati s predsjednicima hrvatskih samouprava jer i njima bi dobro došle informacije i iskustva drugih naselja. U ime domaćina pozdravio ih je Stjepan Tišler, načelnik sela Serdahela, te je ukratko predstavio mjesto i neke prekogranične projekte, odnosno djelovanja EGTC Regija Mura. Jozo Solga, voditelj HDS-ova ureda, uvodno je govorio o financijskim mogućnostima narodnosnih samouprava, o važnosti suradnje između mjesnih i narodnosnih samouprava, o novoutemeljenim ustanovama od strane HDS-a u raznim regijama, kojima se također može obratiti ako je potrebna pomoć u nekim narodnosnim temama, programima, njihovi su djelatnici na usluzi. Mnogi su izrazili nezadovoljstvo glede potpore narodnosnim samoupravama po zadatku, npr. narodnosna samouprava koja održava ustanovu ne može dobiti maksimalan bod, a bile su i razne druge primjedbe. Nažalost, prema voditelju Ureda, na to krovna organizacija nema utjecaja, savjetovao je da se može predati žalba i u mnogim slučajevima

bodovi su povišeni. Predstavnici raznih naselja zaredom su predstavili svoje mjesto s tamošnjim narodnosnim sadržajima. Iz raznih prikaza ispostavilo se koliko je narodnosna problematika sažeta i da je prisno povezana i s razvijenošću mjesta i regije, odnosno s brojčanošću tamošnje zajednice. Dok neka mjesta u kojima nema ni odgojno-obrazovne ustanove, moraju se boriti i samim zadržavanjem stanovništva, u drugima pak ustanova predstavlja teškoću zbog malog broja djece i održavanja. Neki su govorili i o tome da će za nekoliko desetljeća možda i selo nestati, naime na području nema mogućnosti za zapošljavanjem i mlađi naraštaji nakon školovanja uopće se ne vraćaju. U nekim je mjestima osnovni problem i održavanje egzistencije. Na tim mjestima odista veliku ulogu imaju hrvatske samouprave koje sa svojim djelovanjem još uspijevaju donekle okupiti hrvatsku zajednicu. Gotovo svaki načelnik žalio se na gubljenje hrvatskoga jezika u mjestu, najviše njih je nezadovoljno s odgojem i obrazovanjem u dječjim vrtićima u kojima se ne daje dovoljna podloga znanja jezika unatoč tomu što su odgojiteljice dobro plaćene u narodnosnim vrtićima. U naseljima gdje je u dječjem vrtiću manje od 15 djece, financiranje ustanove velik je teret za samouprave i većinom zbog povećane plaće odgojiteljica što zakon propisuje. Zbog toga su neke samouprave ogorčene, željele bi zadržati svoje dječje vrtiće, pogotovo tamo gdje nema ni osnovne škole, ali kod nekih samouprava bit će problem i isplata plaća od idućega mjeseca. Na te probleme odgovor HDS-ovih predstavnika je bio da je predan prijedlog izmjene zakona po kojem bi narodnosne dječje vrtiće u kojima ima barem osam polaznika stopostotno bi trebala isfinancirati država. Prijedlog je prihvatio Narodnosni odbor glasnogovornika, no to mora izglasovati i Parlament. Za odgoj i obrazovanje Hrvatska državna samouprava od iduće godine želi zaposliti jednoga stručnog djelatnika koji će nadzirati podučavanje jezika u narodnosnim odgojno-obrazovnim ustanovama, odnosno davati pomoć i savjete poradi učinkovitijeg podučavanja jezika, pro-

Kristina Glavanić, Franjo Grubić i Stjepan Tišler

Došli su načelnici i iz podravskih sela.

vest će se mjerenja kakvoće odgoja i obrazovanja po nekim godištimama. Osim toga u mnogim je regijama problem i nedostatak narodnosnih odgojiteljica, a postupno i učiteljica. Predloženo je da se utemelji stipendija za one studente koji se školuju na hrvatskom polju, kako bi na taj način motivirali mlade, naime vrlo malo mladih javlja se na pedagoške struke. U pripremi je utemeljenje HDS-ove Zaklade za stipendiranje studenata, rekao je predsjednik Ivan Guban, a jednako tako traži se rješenje u sustavu bodovanja kod prijama na fakultete, jer često ne dopiju učenicima iz narodnosnih škola koji dobro govore jezik. Razna naselja na različite načine pronalaze rješenja za odgoj i obrazovanje djece na hrvatskome jeziku i njegovanje kulture, na nekim mjestima stiže pomoć iz matične ili druge zemlje, npr. svećenik ili za podučavanje vjeronauka. Naselja koja čvrsto surađuju s nekim

mjestima iz Hrvatske, lakše održavaju hrvatski jezik, no i ta suradnja iziskuje materijalna sredstva. Idealan primjer za suradnju Seoske i Hrvatske samouprave i hrvatskih ustanova jest Koljnof, vjerojatno je zbog toga uspjela tamošnja Hrvatska samouprava preuzeti mjesnu osnovnu školu. Načelnik Franjo Grubić svim hrvatskim naseljima savjetovao je, ako su u mogućnosti, da preuzmu narodnosne odgojno-obrazovne ustanove, čudio se da takva nastojanja narodnosnih samouprava neke mjesne samouprave nisu podupirale. U Koljnofu je i osnovna škola i dječji vrtić u održavanju Seoske samouprave i vrlo dobro djeluju. Tamošnji djelatnici podjednako su svi morali položiti ispit hrvatskoga jezika, to je bio uvjet da u toj ustanovi rade. Prema njegovu mišljenju jezik se može očuvati samo na taj način ako su ljudi voljni učiti i rabiti ga. Preuzimanje ustanova velika je odgovornost i popraćeno je s mnogo zadataka, ali u očuvanju samobitnosti vrlo je djelatna. Načelnici su prosili krovnu organizaciju da ih ubuduće obavijeste o mogućnostima glede odgojno-obrazovnih ustanova, o njihovu djelovanju informacije ne dopiru do njih, nemaju dovoljno informacija ni o djelovanju Hrvatske državne samouprave. Spomenuto je i prekogranično surađivanje, mogućnosti prijavljivanja za razne projekte, u tom pogledu naročite je informirao Sabolč Szólósi, odgovoran za projekte u HDS-ovu uredu.

Prema zaključivanju HDS-ova predsjednika Ivana Gubana, Susret je bio koristan, razgovaralo se iskreno o problemima i svi su sudionici partneri u tome da se nađu rješenja. Hrvatska državna samouprava i njezine ustanove na raspolaganju su svima ustreba li bilo kakva pomoć, a rado se primaju i prijedlozi, zamisli kao što je bila načelnikova zamisao da se organizira ovaj Susret. *beta*

Dogovori o Danu hrvatsko-mađarskoga prijateljstva, 3. svibnja

Izaslanstvo Mađarsko-hrvatske parlamentarne skupine prijateljstva Nacionalne skupštine Mađarske, koje je predvodio voditelj Skupine Mátyás Firtl, boravilo je u posjetu Hrvatskome saboru, od 12. do 14. prosinca. U izaslanstvu iz Mađarske bili su i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, zastupnica stranke Fidesz Gabriella Selmeczi i tajnik delegacije Áron Léphaf te veleposlanik Mađarske u Zagrebu József Magyar.

Prvi u nizu sastanaka održan je s domaćinom, članovima Hrvatsko-mađarske međuparlamentarne skupine prijateljstva, voditeljem Skupine Robertom Jankovicsem i njezinim članovima. Sastanak dviju skupina održan je nakon četiri godine stanke.

Voditelj Skupine Jankovics predložio je da se što prije donese odluka o proglašenju Dana hrvatsko-mađarskoga prijateljstva, te kazao kako će skupine prijateljstva u oba parlamenta putem svojih odbora za vanjsku politiku uputiti u proceduru prijedlog odluke o proglašenju Dana hrvatsko-mađarskoga prijateljstva, a kao datum predložen je 3. svibnja, dan rođenja Nikole VII. Zrinskog.

Voditelj mađarskog izaslanstva Mátyás Firtl pohvalio je ovu inicijativu koju je pokrenula mađarska građanska inicijativa Krug mađarsko-hrvatskoga prijateljstva, te ustvrdio da je dan prijateljstva dvaju naroda dodatna prilika za učvršćenjem odnosa dviju zemalja koje veže duga povijest i tradicija.

Mađarsko izaslanstvo na odvojenom sastanku primio je i predsjednik Odbora za vanjske poslove Miro Kovač s članovima Odbora. Bilo je riječi o trenutačnim prioritetima mađarskoga predsjedanja Višegradskom skupinom (V4) u čijem su fokusu socijalna politika i demografska pitanja s posebnim naglaskom na pobolj-

šanje statusa obitelji. Između ostaloga naglašena je i potreba usklađivanja stajališta Hrvatske i Mađarske i njihova čvršća suradnja u rješavanju pitanja prava radnika u pograničnim područjima koji zbog posla u susjednoj državi svakodnevno prelaze granicu.

Izaslanstvo Mađarsko-hrvatske parlamentarne skupine prijateljstva Nacionalne skupštine Mađarske, primio je i predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković ističući kako će i ovaj posjet dati dodatni poticaj za razvoj i jačanje tradicionalno dobrih i vrlo sadržajnih odnosa Hrvatske i Mađarske te pridonijeti daljnjem jačanju pozitivne dobrosusjedske atmosfere u odnosima dviju zemalja. Istoga dana 13. prosinca, donosi Hina, izaslanstvo Mađarsko-hrvatske parlamentarne skupine prijateljstva Nacionalne skupštine Mađarske, u Banskim dvorima primila je potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica vanjskih i europskih poslova Marija Pejčinović Burić. *HINA / MCC*

Hrvatska samouprava Bačko-kiškunske županije

Redovita sjednica i javna tribina u Baji

Članovi županijskog vijeća u društvu narodnosne referentice i djelatnice županijskog ureda

Posljednja redovita sjednica Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, ujedno i obvezna godišnja javna tribina, održana je 5. prosinca u županijskom Domu narodnosti u Baji. Tom je prigodom Županijsko vijeće jednoglasno usvojilo odluku o izmjenama proračuna Županijske hrvatske samouprave za 2017. godinu, s jednakim prihodima i rashodima od 4,326 milijuna forinta. Prema tome, prihodi i rashodi povećani su s iznosom od 975 tisuća forinta, što je godišnja potpora Hrvatske državne samouprave za godišnje programe prema Ugovoru o suradnji mjesnih i županijskih samouprava. Kako je pri tome uz ostalo naglasio predsjednik Šibalin, osim za putne troškove zastupnika, proračunska sredstva namijenjena su za podupiranje programa mjesnih hrvatskih zajednica, samouprava, udruga i ustanova, a dodjeljuju se na temelju pristiglih molba.

Sukladno narečenom, u okviru drugoga dnevnog reda vijeće je raspravljalo o pristiglim molbama mjesnih samouprava i udruga za programe od šireg, regionalnog značenja. Tako je raspodijeljeno 620 tisuća forinta, a usvojene su odluke o podupiranju hrvatske zajednice, odnosno Kulturne udruge bunjevačkih Hrvata u Baškutuu, s iznosom od 150 tisuća za tradicionalno Bunjevačko prelo. Budući da tamo nema hrvatske zajednice, to je ujedno i poticaj da se na sljedećim izborima ponovno utemelji Hrvatska samouprava. Nadalje, dušnočkoj Hrvatskoj samoupravi dodijeljeno je 100 tisuća forinta za obnovu narodne nošnje, Kaćmaru 60 tisuća forinta za susret učenika i organiziranje natjecanja u lijepom čitanju; bajskoj Udruzi Plesni krug „Šugavica“ dodijeljeno je 50 tisuća forinta za priređivanje hrvatske plesanice i podučavanje hrvatskih plesova; santovačkoj Hrvatskoj samoupravi za susret podunavskih Hrvata Šokaca dodijeljeno je 150 tisuća forinta, i čavoljskoj Hrvatskoj samoupravi 110 tisuća forinta za tradicionalno Bunjevačko prelo. Kako uz ostalo reče Joso Šibalin, ovo je u neku ruku dar hrvatskim zajednicama uoči blagdana.

U nastavku je bilo riječi o aktualnim pitanjima i programima, tako je najavljeno županijsko natjecanje u kazivanju hrvatskih stihova i proze 7. studenog u Baji, osim toga proslavljanje bunjevačkoga blagdana Materica i Očeva u Kaćmaru (9. prosinca),

Baji (16. prosinca), Gari (17. prosinca). Na kraju sjednice bilo je još riječi o načinu obračuna narečene potpore Hrvatske državne samouprave za 2018. godinu, te o predstojećim parlamentarnim izborima, o registraciji na izborima za parlamentarnoga glasnogovornika Hrvata u Mađarskoj.

U okviru javne tribine, koja nije privukla birače odnosno pripadnike hrvatske zajednice, predsjednik Joso Šibalin osvrnuo se na rad u prošloj godini te zaključio da su ostvarili sve ono što su zacrtali godišnjim planom i programom. Tako su u suradnji s mjesnim hrvatskim samoupravama ostvareni već uobičajeni županijski susreti, od hrvatskih nogometaša do ribiča, učenika, pjevačkih zborova, tamburaša i drugog. Mogu biti zadovoljni jer su dobivena sredstva iskoristili, ili bolje uložili za očuvanje materinskoga jezika, hrvatskih običaja i življa na ovim prostorima.

S. B.

BAČKA

Tradicijska prela i balove u Bačkoj, već po običaju, otvorit će baškutsko Bunjevačko prelo 6. siječnja 2018. godine. Slijedi Bunjevačko prelo u Čavolju 13. siječnja 2018. godine na kojem će uz domaće plesno društvo KUD „Bunjevački kulturni krug“ goste zabavljati najtraženiji orkestar u Bačkoj, TS „Bačka“. Naime, garski tamburaši svirat će i na prelima u Kalači 27. siječnja, zatim u Gari 3. veljače, Baćinu 10. veljače, Aljmašu 17. veljače i Čikeriji 24. veljače. Marinđanski šokački bal u Santovu održat će se 3. veljače uz „Bereške tamburaše“, a Veliko prelo bačkih Hrvata u Baji 10. veljače gdje će goste zabavljati osječki TS „Fijaker“.

BAJA

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Baje, KUD-a „Bunjevačka zlatna grana“, Knjižnice i prosvjetnog centra „Endre Ady“, 16. prosinca u bajskom Domu narodnosti održana je priredba Materice i Bunjevačko badnje večer sa željom dočaravanja ugođaja nekadašnjih božićnih blagdana.

SELURINCE

Adventski koncert

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Selurinca, 9. prosinca u gradskoj športskoj dvorani održan je tradicionalni Adventski koncert uza sudjelovanje učenika Osnovne glazbene škole Milka Kelemena iz Slatina, i mohačkoga tamburaškog Orkestra Dunavkinje.

FOTO: GÁBOR GYÖRVÁRI

Učenici Osnovne glazbene škole Milka Kelemena

Program je započeo kazivanjem stihova „Četiri svijeće“ u izvedbi učenice Hrvatske gimnazije Miroslava Krleža Sabine Kečkeš i paljenjem druge svijeće na adventskom vijencu uz tople misli i želje nazočnima povodom došašća zastupnika selurinske Hrvatske samouprave Gabora Győrvárija. U svom obraćanju istaknuo je između ostaloga: Došašće ili advent vrijeme je priprava za Božić. Nekada su na Badnjak ukućani rano ustajali, a žene su napravile božićni objed, pospremile dom i spravile hranu za večeru, budući da se na Badnjak posti. Muškarci su pak hranili stoku, koja je trebala biti spokojna zbog božićnih svetkovina, a također su pripremili drva za ogrjev i nabavljali hranu koju bi domaćice potom pripravljale. Stari je običaj bio unijeti na dan prije Božića tri velika panja, koja simboliziraju Sveto Trojstvo i postaviti ih pokraj ognjišta; iz njihove vatre palile su svijeće, a vatra bi donijela mir i dobro ukućanima. Badnjak se obično prislanjalo uza zid, bilo s vanjske bilo u unutarnje strane doma. Kad bi otac obitelji unosio badnjak i slamu bi rasprostrio po podu,

čestitao bi ukućanima koji bi u mu uzvraćali. Uz božićno slavlje razvili su se brojni običaji poput kićenja božićnog drvca na Badnjak, odlaska na misu polnoćku, pjevanja božićnih pjesama i darivanja. Božić je dan, kada se s mnogo radosti, nade i žara u svečanom, veselom raspoloženju slavi Isusovo rođenje. Dopustite da se Božić dogodi u vašem srcu, da se ljubav rodi svaki dan iznova, jer Božić postaje vidljiv u svakoj ljubavi među ljudima.

Brojne uzvanike i nazočne pozdravila je predsjednica selurinske Hrvatske samouprave Jelica Moslovac. Među njima generalnu konzulicu Vesnu Haluga, gradonačelnika prijateljskoga grada Slatine Denisa Ostrošića, gradonačelnika Selurinca Pétera Koltajija, ravnateljicu slatinskoga Zavičajnog muzeja Dragicu Šuvak, ravnatelja Osnovne glazbene škole Milko Kelemen Antonija Brzicu, višeg stručnog suradnika grada Slatine Marina Kokorića...

Slatinska Osnovna glazbena škola osnovana je 1994. godine kao područni odjel virovitičke Osnovne glazbene škole Jana Vlašimskog. Poticatelj otvaranju

škole bio je rođeni Slatinčanin, hrvatski i svjetski skladatelj Milko Kelemen. Škola danas broji 270 polaznika, u njoj se podučava deset glazbala: glasovir, harmonika, gitara, violina, tambura, flauta, klarinet, saksofon, truba i trombon. Nastava je organizirana i u predškolskim programima (početnički solfeggio). U školi djeluje „Mali zbor“ koji okuplja djecu vrtićke dobi, a od školske 2017./2018. godine škola provodi Plesnu radionicu. U školi djeluje učenički zbor, tamburaški i puhački orkestar te komorni ansambli. Više od četrdeset učenika (njih 43, od čega 20 članova orkestar i 23 člana zbora plus tri učitelja) u dobi od 10 do 12 godina nastupilo je na selurinskome hrvatskom Adventskom koncertu te oduševilo sve nazočne. Izveli su sljedeće note: G. Verdi: Rigoletto – izvodi Ivan Rončević, 2. razred harmonike, učitelj: Silvio Gumbarević; O. Stok's: Tango – izvodi Marko Marković, 2. razred harmonike, učitelj: Robert Čavlović, prof.; J. Matanović: Duet – izvodi Ivan Rončević i Marko Marković, 2. razred harmonike, učitelj: Robert Čavlović, prof.; J. i J. Strauss: Pizzicato polka – izvodi Antonia Leko, Ema Čapo, Mia Čalić, 6. razred tambure i Viktorija Sertić, 5. razred tambure, učiteljica: Korana Perlić, prof.; Hrv. trad.: O pastiri, čudo novo; Shakin' Stevens: Sretan Božić svakome; J. Pierpont: Zvončići, zbor i tamburaški orkestar GŠ Milka Kelemena, zbor pripremila: Sara Mojzeš, mag. mus., dirigentica: Martina Tepeš, mag. mus.

Orkestar Dunavkinje utemeljen je 2010. godine i uglavnom ga čine djevojke koje od tada neumorno probaju i imaju brojne nastupe diljem Mađarske i inozemstva. Svirale su tako u Grčkoj, Turskoj, Njemačkoj, Srbiji, Hrvatskoj, Makedoniji, Rumunjskoj... Sudjelovale su 2014. godine na međunarodnom tamburaškom festivalu u Novom Sadu gdje je primašica Ana Mihaljević dobila nagradu „najbolji primaš“, a 2015. godine nastupa u Srbiji u gradu Čoka kući su došle s priznanjem „najbolji orkestar“. Na repertoaru osim mađarske i južnoslavenske glazbe jesu klasične i zabavne note. Članice su orkestra primašica Ana Mihaljević, basprim József Kovács Versendi, basprim Zsófia Apró, kontra Brigitta Apró, begaš László Molnár. Oni su odsvirali ove skladbe: Radujte se, narodi, Ajde, Kato, Maro, Marice, Kad si bila, Ne dirajte mi ravnice, Sada ili nikada, Evo banke, MyWay, Pamparelli, Kukunješće, Magyar csárdás i Pacsirta.

Branka Pavić Blažetin

Kolosalni koncert Pax et bonuma u Filežu

Na bini u hali Fileža 9. decembra, u subotu, najprlje je u škurini, potom pak pod reflektorskim farbama stalo 150 ljudi. Oni su jezgro jačkarnoga zbora Gradišćanskih Hrvatov prez kih ov dan, gvišno se ne bi ostvario. Pax et bonum dirigira Ivo Šeparović, pastoralni asistent Željezanske biškupije ki je čez tri ljeti čudo jedno napravio iz spomenutih zlatnih gutov ki dohadjaju iz Ugarske, Austrije i Slovačke. Koncert od dvi ure sa svojom kvalitetom, izvrsnimi solisti ne samo da je oduševio cijelu dvoranu, ka je bila ovput i tijesna za sve gledatelje, nego je izazvao u nami čuti ponosa, pohvale ter i iskreno čudjenje. A da je na samom kraju sa zborom zajačio i sam biškop željezanski, a i zastupniki hrvatske diplomacije s četirih zemalj, to je još dodatno zdignulo čast i sjaj ove orijaške priredbe.

Kako su istaknuli ovoljetni moderatori pri četverojezičnom uvodu, Židanka Mirjana Šteiner i Koljnofac Ivan Völgyi, pri skupnom djelovanju međunarodnoga zbora Gradišćanskih Hrvatov narodili su se novi zbori, već ženskih i muških klapov, a neki su začeli i svoju solističku „karijeru“. Fra Božidar Blažević posebno je pozdravio hrvatske veleposlanike iz Austrije dr. Vesnu Cvjetković, iz Ugarske dr. Mladena Andrića i iz Slovačke Aleksandra Heina, kot i delegata Zemaljske vlade Austrije, Norberta Daraboša. „Mi smo počašćeni vašim dolaskom, jer s tim ste pokazali da rado podupirate Gradišćanske Hrvate kot i biškupov projekt o ujedinjenju Hrvatov pod geslom Hrvat S.A.M.“, istaknuo je fra Božo, a uz to je rečeno i „Bog plati“ svim kotrigom zbora i njevim pomoćnikom ki su doprinesli ovom svetačnomu susretu uz pjesmu i glazbu. Za najvećega „krivca“ ovoga projekta je nazvao Ivu Šeparovića: „Još moram reći, kad se s Ivom djela, onda je tamo i svadje i suz, ali i pjesme. To najbolje znaju kotrigi zbora, ki su rašicani još i tisuću kilometrov, od Beča do Dub-

rovnika. Znajte, ki s Ivom djela, mora postati ili dobar pjevač ili veliki mučenik!“ Nastup s duhovnim i zabavnim pjesmami je začeo Otto Gregor iz Devinskoga Novoga Sela s popularnom jačkom *Kaj morem ti nek reć, od svega srca hvala...* i veljke je za otpjevanom prvom kiticom dobio burni aplauz. Pjesmu *Zdravo budi, Marijo* je izvela ženska klapa Pax et bonum. Kad su pak Koljnofci u duetu zajačili, mala Lili i Ivan Völgyi, *Mir bio s tobom, brate moj, mir bio s tobom, sestra moja*, onda nam je pravoda jače zatucalo srce, svim nam, ki smo zavolj toga večera došli u austrijski Filež, a to je bio samo početak ovacije. Za njimi je došla na red u solo-jačenju jur rutinirana mlada Koljnofka, ka je ljetos dobila i drugo mjesto na petrovskom državnom naticanju MiCROfon, Karmela Pajrić sa starom dobrom melodijom Doris Dragojević, *Željo moja*. Imre Harsányi s pravom mužičkom prošošću u Pinkabandu i tamburaškoj sadašnjosti u Kisegu družio se je u dalmatinskoj pjesmi *Da te mogu pismom zvati* s Petrom Moriczem, u izvedbi za istinski doživljaj. Sam zboro-

vodja nije znao kud se neka obraća, kad je s izvodjači skupa sve glasnije začela jačiti i publika. Ženska klapa Šara iz Stinjaka se je zalagala za zanimljivu obradu Severinine *Dalmatinke*, a židanska Šetnja sa solistom Markom Šteinerom je briljirala u neobičnoj formi crikvene jačke *Radujte se, narodi, kad čujete glas*. Dugoljetna jač-

Trenutak za pjesmu

Samo mir

Bože, čuvaj ovu vjeru
u nama,
Hrvatsku nam čuvaj Ti.
Mira daj nam, Bože, samo mir.

Kad zaprijete sile tame,
uvijek iznad svega stojiš Ti.
Ljubav nek nas vodi,
nek je mir.

Samo mir, samo mir, samo
mir daj nam Ti.
Ljubav nek nas vodi
nek je mir.

To dijete što se smiješi, Bože,
daj da ne zna što je rat.
Čuvaj ga i tješi,
mir mu daj.

Iz gnijezda kad ptice bježe,
kada plavo nebo skrije dim,
molimo te, Bože,
nek je mir.

Tekst: Meri Cetinić i Ivo Šeparović

Snagom jačke: Ivo Šeparović, Petar Moricz i Imre Harsányi

karica i tamburašica iz Petrovoga Sela Zorica Timar-Moricz med prvimi je našla put do gradišćanskoga zbora, a ovput se je predstavila s pjesmom *Simpatija*, dokle je *Ave Mariju* tako otpjevala Renate Stöckl iz austrijskoga Müllendorfa da smo morali skoro i suze shranjati. U izvornom tuma-

Lili i Ivan Völgyi iz Koljnofa

čenju Dalmatinca Duje Stanišića iz Zadra smo čuli pjesmu *More naše plavo*, u čijoj izvedbi mu je zato pomagao i drugi Dalmatinac, prijatelj mu Ivo Šeparović. Ta bi bila na polovici bogatoga programa, a zatim Matthias Weikovich iz Trajštofa skodob s andjelskim glasom je nazvistiio *Tihuoć*. Veljek za njim u balskoj prateži su doletile na pozornicu tri Nardarke, ke smo i ranije mogli viditi u slavnom triju. Roksan Nemet, Fanni i Dora Rošta odigrale su nam zvončiče. Kad negdo ima dobar glas, tomu je sigurno i laglje peljati općinu, a da je Franjo Grubić, liktar Koljnofa, jur zdavno poznat po toj jačkarnoj volji i šikanosti, i ovput je potvrdio s pjesmom *To je zemlja dide mog*. Jačkarice iz Stinjaka, Lisli i Therese, otpeljali su nas u neku drugu *Tužnu noć*, jer ova aktualna nije bila ni turobna ni zanemarena u ljubavi, u najširem smislu riči. Koljnofska Klapa Golubice

jačila je o *Zdravoj Divici*, Paul Weikovich iz Trajštofa prikdao nam je poruku za Novo ljeto s pjesmom *Narodio nam se*, a Eva Gregor iz Slovačke zaželjila je *Sretan ti Božić, narode moj*. Jačenje jedne od najpopularnijih jačak kod nas, *Croatia, iz duše te ljubim*, izgleda, jur je privilegij nardarskoga Marka Bošića ki je jur nekoliko puta oduševio svoju publiku s ovom melodijom. *Vilu* Andreasa Benčića iz Čembe mogli bi znamda poslušati i do jutra, zato je i aplauz durao dost dugo. Dirigent Ivo Šeparović u svoji završni riči je rekao da je kotrige zbora božanska nit povezala i zahvalio se je svim na jako zahtjevnom djelovanju minulih misecov, od onoga najmladjega do onoga najstarijega, od najbližnjega do najdaljnijega pjevača. Ganutljiva rič „hvala” je dugo lepršala u luftu za sve one ki su toga dana otvorili srca i svojim glasom bili pripravnii usrećiti sve nas znatiželjnike.

„Čutil sam se kot u nebu!”, odgovorio je na pitanje biskup dr. Egidije Živković, ki si je pravoda i zajačio u pratnji gradišćanske jačkarne elite. Milan Bošnjak, savjetnik s posebnim položajem za pitanja hrvatske nacionalne manjine u inozemstvu iz Središnjega državnoga ureda za Hrvate

izvan Hrvatske, takaj je izrazio svoje divljenje s riči: „Srce mi je zaista puno, jer je ovaj zbor od 150 divnih glasova, podupirano s druge strane barem dva puta toliko, večeras zvučao božanstveno! Hvala vam lijepo!” Dr. Egidije Živković nije mogao zatajati svoje oduševljenje: „Vi ste živa Europska unija, vi povezujete nas Gradišćanske Hrvate ovde u Gradišću, u Beču, z okraj i onkraj granice, u Slovačkoj i Ugarskoj, i to je bila sanja naših didov da smo svi pod istim krovom i da nas stara domovina opet povezuje i podržava da si obdržimo našu vjeru, našu narodnost, naš jezik i našu kulturu. Ja vam se od srca zahvaljujem da vi, vas čas čuda truda zamete na se da se ovo more ostvariti”, zvučale su biskupske riči na kraju proslave, a uz to je prikdan i prigodni dar, novi klavir za dirigenta. Pohvalnicu je najprlje prikzeo Hanz Balogh, načelnik Fileža, kot i domaćin i donator koncerta, a zatim svi pomoćniki realizacije ove priredbe. Ako se ima za što žaliti, to je to da neizrecivo brzo su odletile ure uspjeha u fileškoj dvorani, kade je svaki človik, ako je htio i smio, mogao bezuvjetno koncentrirati na skupnu radost i veselje uz famoznu glazbu...
Timea Horvat

Na kraju koncerta i časni gosti su pozvani u jačku

Tjedan hrvatske kulture u HOŠIG-u

Najvažnija kulturno-umjetnička manifestacija budimpeštanskoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đakcoga doma zasigurno je „Tjedan hrvatske kulture“, koji je ove godine održan od 20. do 24. studenoga. Moto manifestacije bile su misli pjesnika Hrvata u Mađarskoj Josipa Gujaša Džuretina „Svijetli svom krugu, makar najmanjem“, a raznoliki program za svaku je dob nudio pokoji sadržaj. Tjedan su posjetili veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Mladen Andrić, savjetnica Veleposlanstva Maja Rosenzweig Bajić, savjetnik Silvije Majić, prvi tajnik Marina Szikora, glasnogovornik hrvatske manjine u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan i stručna referentica srednjopeštanske središnjice prosvjetnog okruga Mária Solténszky. Došli su gosti iz Zagreba, Karlovca, Subotice i Segedina.

Pobjednička družina povijesnoga kviza

Na svečanosti otvaranja Tjedna HOŠIG-ova ravnateljica Ana Gojtan u svom obraćanju istaknula je da je „Tjedan hrvatske kulture“ niz godina HOŠIG-ova istaknuta manifestacija, kako reče, zrcalo spoznaja stečenih u školi, rezultat rada s nadarenim učenicima, vrednota odgojno-obrazovnog rada i našega svjetonazora. „Kako razmišljamo o njegovanju materinskoga jezika, o važnosti očuvanja hrvatske samosvijesti, kulture i običaja. Što činimo poradi postojanja žive veze s našom matičnom domovinom i hrvatskom narodnosnom zajednicom u Mađarskoj. Na ovogodišnjem Tjednu literarno-glazbena etida, povijesni kviz, natjecanje darovitih učenika, talk show, natjecanje u kazivanju priče i mnogi drugi sadržaji svjedoče o našim ulozenim naporima. Naime, naša škola svojim učenicima ne želi predati samo znanje nego im želi obogatiti i osobnost da kao opredijeljeni i svjesni Hrvati budu napustili školske klupe“, kazala je ravnateljica Gojtan. U sklopu svečanosti predstavljena su četiri kompleta bunjevačke narodne nošnje koju je škola uspjela kupiti zahvaljujući potpori Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Nošnju je sašila Nada Sudarević iz Subotice, predstavila je glavna koreografkinja HKC „Bunjevačko kolo“ iz Subotice Senka Horvat. Osobitost je ovogodišnjega Tjedna obilježavanje važnih obljetnica, tako su se učenici spomen-programom „Biserja književne ogrlice Hrvata u Mađarskoj“, u povodu 80. obljetnice smrti pisca Ivana Petreša, 95. obljetnice rođenja pjesnikinje Roze Vidaković i 155. obljetnice rođenja pjesnika, svećenika i filozofa Ante Evetovića Miroljuba, prisjetili tih književnika. Recital su osmislile profesorica hrvatskoga jezika i književnosti Mirjana Karagić i knjižničarka Klara Bende Jenjik. Neizostavni je dio školske manifestacije povijesni kviz, koji je bio posvećen sv. Ladislavu,

povodom 940. obljetnice stupanja ovoga viteškog kralja na prijestolje i 825. obljetnice njegova proglašenja svetim. Umalo tri-desetak pitanja i ovoga puta sastavila je profesorica povijesti i etike Rita Grbac, a svoja su znanja stavili na vagu družine od petog do jedanaestog razreda, šesti se razred natjecao u dvije skupine, na čelu s razrednikom. Po broju točnih odgovora treće mjesto pripalo je družini sedmoga razreda, drugo družini jedanaestoga razreda, a pobjednica je družina desetoga razreda u sastavu: Danica Romac, Tena Šindik, Mate Aranyi, Maksim Kožuharov, Szabolcs Kiss, na čelu s razrednicom Marijom Petrič. Članice su prosudbenog odbora bile: predsjednica Ildikó Veres, a

Pobjednici natjecanja u pjevanju u društvu članova žirija i voditelja programa

članice Sofija Foltin i Maja Tóth. HOŠIG je i ove godine pronašao svoju zvijezdu pjevanja, a to je Eliza Gárdos, učenica 10. r. sa Severininom pjesmom Uzbuna, druga je Mila Marlyin, učenica 5. r. (Učiteljice: Ako mi se ne spava), treća Maja Šindik, polaznica 9. r. (Maya Sar: Korake ti znam), glasove publike dobili su Lovro Čelan i Barnabás Cselik (Rasta: Euforija). Program su vodili ravnateljica Ana Gojtan i maturant Dušan Grković. Nastupe je vrednovalo povjerenstvo na čelu s predsjednicom savjetnicom Veleposlanstva Majom Rosenzweig Bajić, i članovima: Marijanom Borić, Vivien Berényi (lanjskom pobjednicom) i Dávidom Pozsonyijem. U športskoj čaroliji predstavile su se košarkašice Sara Heljić, športašica Vasasa, polaznica ustanove iz BiH, i Andrijana Cvitković, športašica kluba MTK iz Kraljevice. Razgovor je vodila MCC-ova novinarka Kristina Goher. Na završnici Tjedna priređena je radionica Naši običaji rukotvorina. Predstavili su se i prijatelji iz Zagreba, učenice zagrebačkoga Ženskoga učeničkoga doma „Marija Jambrišak“ donijele su program naslova „Košara darova“. Voditeljica Tjedna hrvatske kulture bila je gimnazijalka Danica Romac. Za vrijeme manifestacije bilo je pripremanje i kušanje hrvatskih specijaliteta, a radio je i školski radio.

Kristina Goher

Židansko božićno naticanje u recitaciji

Vik je dobra ćut stupiti u malu zgradu židanske škole, kade teče naobrazba dice od 1. do 4. razreda. Neka neobjašnjiva toplina te sprohadja kad pogledaš na s ukusom ukrašena vrata, obloke i stijene, a na livoj strani hodnika sjaji i božićno drivo. Himna Gradišćanskih Hrvatov je uvod u drugo naticanje recitala 8. decembra, u petak, a sve nazočne školare, pedagoginje, roditelje i ćasne goste pozdravlja Marija Szabó, ravnateljica ćlan-škole.

Diozimatelji i ćasni gosti

kovića i Šoretića, a ćuli smo pjesme i od Marka Dekića, Darka Cindrića, Antona Leopolda itd. Pri proglašenju rezultataov se je László Rozmán zahvalio za ovu krasnu mogućnost i nadalje je bistvao sve školare da budu gizdavi da se pominaju na ovom lipom jeziku u ovom prekrasnom orsagu, i neka ne zabu ni staru domovinu Hrvatsku, ka je isto tako divna zemlja. Naticanje su pinezno potpomagali Hrvatske samouprave Prisike, Plajgora, Unde, Hrvatskoga Židana, Obrazovno okruće iz Šarvara, Hrvatska samouprava Źeljezne Źupanije, Nimška samouprava Maloga Židana, Mu-

Svi dobitnici drugoga židanskoga naticanja

ErŹika Pajrić i Aniko Dorner-Fucin prikadju dare za 1. mjesto Goranu Petru Sukliću

„Jako se veselimo da ste nam došli, aš nam je jako važno da i mi, u židanskoj školi napravimo nešto za pojaćanje naših škol, zato i Źeljimo dalje nositi tradiciju ovoga naticanja svako ljetu”, rekla je na početku priredbe školska peljaćica ka se je zahvalila na dolasku i ćasnim gostom Lászlóu Rozmánu, direktoru Obrazovnoga okruća iz Šarvara, Ēvi Szabó-Kovács, ravnateljici matićne škole „József Bersek” u Kisegu i Štefanu Krizmaniću, naćelniku Hrvatskoga Židana, ujedno i predsjedniku Hrvatske samouprave Źeljezne Źupanije, a došao je navijati svojim naticateljem i cijeli razred Hrvatske škole Miroslava Krleže iz Sambotela s ućiteljicama Lanom Jagger i Dijanom Nagy. Predstavljeni su i kotrigri Źirija, s umirovljenom ućiteljicom na Undi i Horpaću ErŹikom Pajrić, proćelnicom Hrvatskoga Židana Aniko Dorner-Fucin i predsjednikom, novinarkom Timeom Horvat. Štefan Krizmanić kao domaćin je svim naticate-

ljem zaŹeljio mnogo uspjehov i sadržajno vrime za upoznavanje i zajednićtvo. Uz to, svakoj predstavnicu škol je podilio Brigovićev album slik, što je tiskan uz potporu Hrvatske samouprave Źeljezne Źupanije i izglasano je da će zastunja dobiti sve gradišćanske škole kot i Hrvatske samouprave na podrućju dvih naših Źupanij. Potom je rić prikzela Kristina Pantoš-Kovać ka jur peto ljetu pelja svoju grupicu od talentiranih mališanov, Źidanske zvijezdice, ki su prikazali jedan kusić gradišćanskih tradicij vezano za advent i BoŹić. Po redu i po izvlićeni broji su potom nastupali diozimatelji 1. i 2. razreda (oni su bili dvadeset i trimi) iz Sambotela, Hrvatskoga Židana, Horpaća, Petrovoga Sela, Koljnofa i Gornjega Ćetara sa svojom hrvatskom pjesmom, a za njimi su došli pripadnici druge kategorije, školari 3. i 4. razreda, šesnaestimi. Škala recitiranih pjesnikov je bila zaistinu široka, početo od BlaŹevića, Miloradića, Škrapića, Šin-

zej sakralne umjetnosti u Prisiki i ŹeljeznoŹupanijaska knjiŹnica Sambotela. A rezultati su bili slijedeći:

Kategorija 1. i 2. razred

1. Botond Bődör / Petrovo Selo
1. Goran Petar Suklić / Hrvatska škola Sambotel
2. Frušina Preiner Raduly / Koljnof
3. Botond Herić / Gornji Ćetar.

Posebne nagrade: Kinga Kumanović / Hrvatski Židan; Bendegúz Szabó / Hrvatski Židan; Greta Gömbkötő / Hrvatska škola Sambotel i Gergő Guzmić / Unda-Horpać.

Kategorija 3. i 4. razred

1. Petar RoŹenić / Koljnof
2. Manuel Kiss / Petrovo Selo
2. Izabella Hódosi / Hrvatski Židan
3. Hana Alas / Unda-Horpać.

Posebne nagrade: NNóra Perjési / Petrovo Selo; Iringo Feigl / Gornji Ćetar; Patrik Kiss / Gornji Ćetar. *Tiho*

U sedamdesetoj obljetnici od gradnje starinske crkve

U godini smo kada Starinčani slave 70 godina od izgradnje svoje crkve, velebne građevine u naselju koje danas ne broji ni petstotinjak stanovnika, posvećene u čast svetog Ivana Nepomuka.

Crkva Krista Kralja posvećena je i sagrađena 1948. godine u neposrednoj blizini kapelice koja stoji na tome mjestu od 1851. godine u čast Djevice Marije. U Starinu nije bilo crkve, a legende i priče kazuju da su je Starinčani tri puta dizali, ali bez uspjeha, tek u četvrtom pokušaju uspjeli su s Božjom pomoći.

O vjerskim obredima brinuli su se župnici Bogdašinske, a danas Šeljinske župe. Tako je i danas kada je njihov dušobrižnik Jozo Egri, šeljinski župnik, rodod Martinčanin kojemu je hrvatski materinski jezik. Za svojih boravaka u Starinu tijekom proteklih dvadeset godina novinarskog rada nije bilo prilike kada se nisam u pričama sa Starinčanima dotakla i zdanja njihove crkve. Neogotička građevina nadaleko je poznata i simbol je ovoga sela na samoj granici uz Dravu.

Starinčani iako nisu imali crkveno zdanje u selu, kao bogobojazljivi narod, stoljećima su ga priželjkivali. I tako im se nakon Drugoga svjetskog rata u eri ili pred eru teških poslijeratnih vremena, pogotovu za Hrvate u pograničnom području nakon 1948. i 1949. godine, ukazala prilika, i to 1947. godine za gradnju svoje crkve. I svi su je objeručke prihvatili, i tadašnji kapelan, pa i župnik, učitelj pa stanovništvo, vjerska općina, općina naselja uz podršku pečuškog biskupa. Što iz prikupljenih milodara što nesebičnim društvenim radom gotovo nevjerovatno, ali u samo godinu dana izgradili su crkveno zdanje koje prevladava seoskim vidikom. I ne samo da su izgradili crkvu nego i zgradu za školu s tri učionice pa i učiteljski i župni stan.

Punu podršku izgradnji dala je Pečuška biskupija, a nacrt je napravio arhitekt (inženjer) Pečuške biskupije Lajos Tarai (Čačnović), a glavni oltar crkve oslikao je slikar Asztrik Kákonyi 1968. godine.

Bogdašinski župnik Kálmán Horényi, kako donosi Đuro Franković, 1947. godine u *Historia domus* upisao je: „Krajem 1947.

godine u Starinu i Križevcima istodobno se rodila pomisao o gradnji mjesne crkve. U oba su naselja u tu svrhu otpočeli radovi, pribavljanje građevnog materijala. Starin za gradnju crkve uzima građevni materijal od zgrade na Lajos tanji koje Starinčani zajednički ruše i dovoze materijal u selo. Za potrebe gradnje crkve općina je iz šumarije u Šeljinu dovezla otprilike 2000 kubika drva. Starinčani su prikupili nekoliko tisuća forinta dobrovoljnih priloga.“

Na sjednici zajedničke crkvene općine Bogdašinske župe, čija je podružnica bila Starin, i Odbora za gradnju crkve 10. rujna 1947. godine odobrena je gradnja koju je poticao kapelan Jakab Meggyes koji je djelovao u Starinu, a gradnju su poticali bogdašinski kapelan te župnik Kálmán Horényi. Biskup je odobrio prikupljanje milodara u tu svrhu. U ožujku 1948. počeli su prvi radovi, a izvođenje radova povjereno je Béli Krommeru, a datumom gradnje nakon biskupova odobrenja vodi se 20. svibnja 1948. godine. Već u rujnu crkva je pod krovom, a na blagdan Isusa Kralja čije ime nosi crkva blagoslovio ju je uz mnoštvo svijeta biskup Ferenc Virág, piše Đuro Franković u izdanju: 66. godišnjica crkve u Starinu, Croatia, Budapest, 2014.

Branka Pavić Blažetin

INTERREG (STARIN – SOPJE)

Predstavnici Općine Sopje, na čelu s načelnikom Berislavom Androšem u pečuškome Hrvatskom konzulatu održali su treći sastanak s predstavnicima Starina u sklopu prijave na INTERREG natječaj – prekogranična suradnja Hrvatska – Mađarska. Na prethodna dva sastanka dogovorena je suradnja, a na ovome i konkretne smjernice prijave na ovaj natječaj. Odlučena je prijava na mjeru „People to people“, a vrijednost ukupnoga projekta trebala bi iznositi 170 tisuća eura.

Budući da Sopje i Starin njeguju dugogodišnju prekograničnu suradnju koja je obilježena kulturnim, umjetničkim i gurmanskim aktivnostima i manifestacijama, naziv će projekta biti „Dravske manifestacije“ koje će se provoditi u razdoblju od listopada 2018. do travnja 2020. godine, a bit će obuhvaćeno više od deset manifestacija s jedne i druge strane rijeke Drave. Neke od obuhvaćenih manifestacija jesu nadaleko poznate kao što je „Dravsko proljeće“, no tu su i one mjesne „Bošporijada“, „Ivanje“, neke nove „Advent u Sopju“, „Likovna radionica na rijeci Dravi“, te brojne druge.

Osim sufinanciranja samih manifestacija, predložena je i nabava opreme koja bi ostala u trajnome vlasništvu u svrhu organizacije dogovorenih manifestacija.

Izvor: Općina Sopje

Mala stranica

SRETNA NOVA GODINA!

„Od milijarde sjajnih zvijezda, najljepša neka tebi zablista i ostane vječno ispod tvoga krova – SRETNA TI GODINA NOVA!“

Čestitanje za novu godinu uvijek je bio običaj, čestitalo se najprije svojim najbližima, prijateljima, susjedima, znancima. Danas to često obavljamo sa sms-porukom ili porukom na društvenoj mreži, telefonskim pozivom, već malo ljudi šalje i novogodišnju čestitku. Nekada je to bilo drukčije. Čestitanje je bila svečanost. Djeca su se dogovarala, spremala kako će roditeljima i rodbini čestitati novu godinu, tada su bili zatvoreni javni lokali, a danas je obrnuto, većina ljudi Novu godinu proslavi baš u nekom restoranu, lokalnu. U raznim zemljama su se sačuvali raznoliki običaji u želji da im nova godina bude sretna, pa se održavaju toga.

➤ U **Španjolskoj** na Silvestrovo se jede grožđe, kod svakog se otkucaja zvona jede po jedan grozd pri čemu se svaki put nešto poželi. Onima koji to ne uspiju, slabo će im se ispuniti želje.

➤ U **Škotskoj** čekaju poslije ponoći mladog čovjeka koji će donijeti viski, kruh od grožđica i ugljen. Ako dođe, onda će godina biti sretna.

➤ U **Italiji** je običaj da se nosi crveno donje rublje za vrijeme dočeka nove godine, da bi u novoj godini novčarka uvijek bila puna.

➤ U **Grčkoj** se svi kockaju jer onaj koji tog dana pobijedi, bit će sretna cijele godine.

➤ U **Češkoj** se prepolovi jabuka. Ako je jezgra prepolovljena jabuke u obliku križa, to znači zlo, ako je u obliku zvijezde, to znači sreću

➤ Nije lako doći do sreće u **Japanu**. Tko si želi osigurati sreću, taj mora svladati opasan japanski običaj. Mora progutati „Mochi“, knedlu iz samljevene riže i punjenu s pastom od graha, veličine manje krafne.

➤ U **Brazilu** je običaj nositi bijelu odjeću s bijelim donjim rubljem. S tim simboliziraju novi i čisti početak nove godine.

Počnimo novu godinu sa smijehom – vicevi za dobru volju

Dječji vrtić

Došao tata prvi put po svog sina u vrtić. Zbunjeno se ogledava i dežurna teta ga pita:

„Po koga ste došli?“

„Pa po Juricu...“

„Ali po kojeg Juricu? Imamo ih pet!“

„Ma dajte bilo kojeg! Ionako će ga vam žena sutra ujutro vratiti!“

Spavanje

Došao neki profesor liječniku i žali mu se:

„Doktore, što da radim? Govorim u snu...“

„Ma nije to ništa strašno, niste jedini.“

„Da, doktore, ali meni se zbog toga smije cijeli razred.“

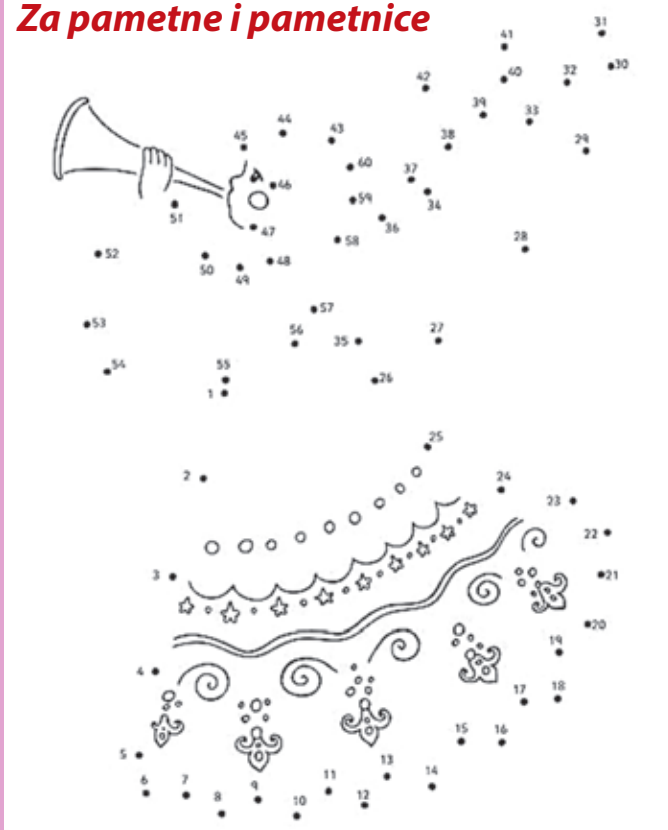
Matematika

Učitelj matematike upita Ivicu:

„Ivice, zašto si u bilježnici ostavio ovu stranicu potpuno praznu?“

„E, tu sam računao napamet!“

Za pametne i pametnice

Sepetnik i Legrad potpisali sporazum o zbratimljenju

U Pomurju osim sadašnjih povijesno hrvatskih naselja postojala su i druga mjesta s većim brojem hrvatskoga stanovništva, takav je bio i Sepetnik. Danas ondje živi samo mali broj Hrvata koji su uglavnom doseljenici iz okolnih hrvatskih naselja. U mjestu od 2006. godine neprekidno djeluje Hrvatska samouprava, na čelu sa Zoltanom Markačem. U njegovanju jezika i kulture odsada će pomoći i sporazum o suradnji koji su 25. studenoga potpisale općine Sepetnik i Legrad. U ime Općine Legrada potpisao je načelnik Ivan Sabolić, u ime Mjesne samouprave načelnica Timea Fischl Vlašić, a od strane Hrvatske samouprave predsjednik Zoltan Markač.

Sepetnička Hrvatska samouprava od svojega prvog utemeljenja okuplja Hrvate naselja i brine se o njegovanju hrvatskoga jezika, kulture i običaja. Pod njezinim okriljem djeluje Pjevački zbor „Veseli zbor“, u osnovnoj školi u okviru izvannastavnih djelatnosti organizira podučavanje hrvatskoga jezika, njeguje hrvatske običaje od fašnika do Božića. Vijećnici samouprave su već otprije razmišljali o uspostavljanju suradnje s nekim naseljem ili kulturnim društvom iz Hrvatske, a točku na i su stavili i vijećnici Mjesne samouprave naselja Sepetnika i uspostavili vezu s Općinom Legrad. Zašto baš Legrad? U povijesnim spisima pronađeni su podatci da su Sepetničani nekoć bili u dobrim odnosima s Legrađanima i dok se teško živjelo u Sepetniku, neke su se obitelji preselile u Legrad. Inače, Sepetnik je član Pomorskoga narodnosnog udruženja za seoski razvoj, u okviru kojeg surađuje sa svim hrvatskim pomurskim naseljima, a isto tako i Europske grupacije za teritorijalnu suradnju Regija Mura, u to djelovanje uključuje se i Legrad. Potpisivanjem sporazuma tri su se strane dogovorile da će surađivati na razmjeni iskustava na području rada samouprava, gospodarstva, podupiru razvijanje mjesnih ulaganja, razvoj neposredne suradnje poduzeća, surađuju na području kulture, obrazovanja, sporta, turizma i zaštite okoliša, potiču uspostavu prijateljskih veza među žiteljima općina, uzajamne veze, suradnju među pojedincima, udrugama, manjinskim samoupravama, civilnim udrugama na području kulture, sporta, vjere, obrazovanja, gospodarstva i turizma te razvijaju suradnju glede uporabe fondova Europske unije. Ozbiljnost je suradnje potvrđeno gostovanjem legradskoga Kulturnog društva Zrin na Susretu pomurskih zborova koji je održan isti dan u Sepetniku, te je dogovoreno da će se suradnja nastaviti uzvratnim susretom na kulturnim i sportskim događanjima u Legradu.

Potpisnici sporazuma: (slijeva) Zoltan Markač, predsjednik Hrvatske samouprave, Timea Fischl Vlašić, načelnica naselja Sepetnika, i Ivan Sabolić, načelnik mjesta Legrada

Keresturski učenici na natjecanju u Kotoribi

Kotoripska Osnovna škola Jože Horvata već dugi niz godina surađuje s Osnovnom školom Nikole Zrinskog. U okviru te suradnje 22. studenog i keresturska su djeca sudjelovala na Natjecanju u a cappella pjevanju međimurskih narodnih pjesama. Natjecalo se po kategorijama, a prema ocjenjivačkom sudu, u trećoj kategoriji najuspješnija natjecateljica bila je Vivijen Buda, učenica keresturske osnovne škole.

Sudionici natjecanja

Slavlje u ozračju adventa u Vedešinu

Dana 3. prosinca, u organizaciji Hrvatske samouprave sela Vedešina i Hrvatske samouprave Đurško-mošonsko-šopronske županije, priređeno je adventsko okupljanje. Među uzvanicima bili su predsjednik Hrvatske samouprave Đurško-mošonsko-šopronske županije Štefan Kolosar, svećenik dr. Ante Kolić, vedešinski načelnik István Kovács i umočki načelnik Atila Horvat, te predsjednik vedešinske Hrvatske samouprave Ferenc Völgyi i njezini zastupnici, kaže zastupnica vedešinske Hrvatske samouprave Marija Pilšić. U programu je sudjelovao tamburaški orkestar KUD-a Veseli Gradišćanci iz Unde, a vedešinska su djeca prikazala kratak program uz nastup undanskoga Ženskog pjevačkog zbora Biser.

Ferenc Völgyi, dobitnik nagrade „Za Gradišćanske Hrvate“

Nazočne je pozdravio predsjednik Hrvatske samouprave Đurško-mošonsko-šopronske županije Štefan Kolosar. Ove su godine nagrađeni nagradom Hrvatske samouprave Đurško-mošonsko-šopronske županije „Za Gradišćanske Hrvate“ voditeljica undanskih tamburaša Györgyi Balogh i predsjednik vedešinske Hrvatske samouprave Ferenc Völgyi.

Nazočne je prigodnim riječima u adventskom ozračju pozdravio u ime domaćina predsjednik vedešinske Hrvatske samouprave Ferenc Völgyi, a svećenik dr. Antun Kolić održao je prigodno predavanje o došašću uz nastup umočkih tamburaša Kajkavci. U svom obraćanju dr. Antun Kolić naglasio je važnost četiriju svijeća: Mir, Ljubav, Vjera i Svjetlo, koje nas zovu da se dostojno pripremimo za Božić i Kristovo rođenje.

Adventsko je druženje nastavljeno uz razgovore, kuhano vino, kolače...

Ferenc Völgyi, dobitnik nagrade Hrvatske samouprave Đurško-mošonsko-šopronske županije „Za Gradišćanske Hrvate“ 2017. godine, rođen je u Vedešinu 23. listopada 1949. godine, i danas obnaša dužnost predsjednika vedešinske Hrvatske samouprave. Od 1990. do 2006. godine bio je zastupnik mjesne samouprave, od 1990. do 1994. načelnik sela Vedešina, 2002. – 2003. donačelnik, a od 2002. predsjednik je vedešinske Hrvatske samouprave, danas već u četvrtom ciklusu. Vedešin danas ima tristotinjak stanovnika, a Hrvati su naseljeni u ovo naselje između 1530. – 1550. godine. Susjedno je selo Umok. Ondje i u Vedešinu Hrvati govore kajkavskim narječjem hrvatskoga jezika. Danas, nažalost, tek najstariji stanovnici govore hrvatski iako su 1830-ih godina imali u Vedešinu hrvatsku školu. Asimilacija počinje oko 1900. godine, od tada imaju svećenike koji znaju samo mađarski jezik.

U obitelji Ferenc Völgyija ljubomorno se čuva materinski je-

Štefan Kolosar

Antun Kolić

zik te je na njegov poticaj 2002. godine i utemeljena mjesna Hrvatska samouprava, koja je obilježila i 430. obljetnicu doseljavanja Hrvata postavljanjem spomen-ploče, a utemeljen je i Hrvatski klub koji aktivno djeluje, čiji su članovi stariji, ali ima i djece. Želja im je očuvati hrvatski jezik, samobitnost i običaje koji se još mogu očuvati te mladima omogućiti upoznavanje hrvatske kulture i u matičnoj domovini Hrvatskoj. Ferenc Völgyi već godinama aktivan je član i mjesne crkvene općine i kao njezin predsjednik nastoji na očuvanju vjere na materinskom jeziku kroz crkvene obrede, čulo se u laudaciji. Ferenc Völgyija za nagradu je predložila zastupnica vedešinske Hrvatske samouprave Marija Pilšić.

Nagradu Hrvatske samouprave Đurško-mošonsko-šopronske županije „Za Gradišćanske Hrvate“ 2017. godine dobila je prijedlogom undanske Hrvatske samouprave Udruge undanskih Hrvata i voditeljica undanskih tamburaša Györgyi Balogh. Ona je rođena u Šopronu, živi u Undi. Osnovnu je školu završila u Sopronhorpácsu, a srednju u Csorni. Nakon mature školovanje nastavlja na sambotelskoj Visokoj školi „Dániel Berzsenyi“. Radi u osnovnoj školi u Zsiru. Od utemeljenja undanskih tamburaša njihova je članica. Undanske tamburaše utemeljili su njezin otac György

Györgyi Balogh, dobitnica nagrade „Za Gradišćanske Hrvate“

Balogh i Franjo Krizmanić 1985. godine. Györgyi Balogh već tri deset godina, od 1987. vodi undanske tamburaše koji na repertoaru imaju hrvatske i svjetske note zabavnog i duhovnog značaja. Orkestar ima samostalne nastupe, ali prati i plesnu skupinu Veseli Gradišćanci i na brojnim tuzemnim i inozemnim nastupima. Izdali su kasetu „Svirajte mi, tamburaši“ 1994. godine, 2006. CD „Blažen Božić“, a 2005. godine izdali su DVD s hodočašća u Juri. Nastupili su već u Austriji, Njemačkoj, Slovačkoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Sloveniji... Imaju svoju kasetu i DVD izdanje. Za obradbu Undanske svadbe 1996. godine dobili su visoko priznanje zajedno s plesnom skupinom, a 2006. godine orkestar i plesna skupina u povodu 30. obljetnice rada dobili su zlatnu diplomu Hrvatskog sabora, a 2009. godine Narodnosnu nagradu premijera Mađarske. Nositelji su i priznanja Hrvatske državne samouprave Za hrvatsku mladež.

Branka Pavić Blažetin

U spomen

Mate Filipović

(1933. – 2017.)

U noći 15. prosinca 2017. u svojoj osamdeset i četvrtoj godini života preminuo je Mate Filipović, predsjednik Hrvatske samouprave na Majdanu (Kőbányi, X. okrug), jedan od osnivača Plesnog ansambla Luč, budimpeštanske Hrvatske izvorne skupine i Zajednice hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj.

Mate Filipović rođen je u bunjevačkohrvatskom naselju Kačmaru 21. studenoga 1933. godine. Poslije mature u baskoj Cistercitskoj katoličkoj gimnaziji 1952. godine, svoju naobrazbu nastavlja na budimpeštanskome Tehničkom fakultetu, gdje diplomira 1956. godine. Do svog umirovljenja radi u tvornici Orion. Bio je istaknuti odbojkaš, a radio je i kao voditelj odbojkaškog odjela športskoga kluba BKV Előre. Od demokratskih promjena u Mađarskoj, predsjednik je majdanske Hrvatske samouprave. Uz njegovo se ime veže potpisani sporazum o međusobnoj suradnji Kőbánye, Vinkovaca i Hrvatske samouprave te gradske četvrti. Također na njegov poticaj postavlja se spomen-reljef u crkvu sv. Ladislava u Kőbányi, kao simbol hrvatsko-mađarske suradnje. Zahvaljujući njegovu zalaganju, KUD Šumari redovito nastupa na jednoj od najvećoj priredaba X. okruga, na Danima sv. Ladislava. Zauzvrat izaslanstvo gradske četvrti Kőbánya gostuje na Vinkovačkim jesenima ili na Danima grada Vinkovaca. Godine 2011. uručeno mu je priznanje grada Vinkovaca za suradnju i kulturno povezivanje Vinkovaca i Budimpešte.

Počivao u miru Božjem.

Kristina Goher

Doček sv. Nikole u Budimpešti

Gosti iz Kačmara u društvu sv. Nikole

Po ustaljenom običaju, doček svetoga Nikole, koji je među ostalim zaštitnik djece, priređuje Hrvatska samouprava grada Budimpešte, te od ove lijepe tradicije nije se odstupilo ni ovoga puta. U budimskoj crkvi Rane svetoga Franje 10. prosinca priređen je svečani program u kojem su sudjelovali učenici nižih razreda, polaznici vjeronauka budimpeštanske Hrvatske škole i vrtičari. Ali toga im se dana pridružilo i nekoliko učenika kačmarske osnovne škole koji uče hrvatski jezik. Pjesmice su uvježbale kačmarske učiteljice Anica Matoš i Ana Stipanov te vjeroučiteljica budimpeštanske Hrvatske škole Jelica Fabić Kőrösi i odgojiteljica Zorica Zorić. Nakon kazivanja prigodnih pjesmica svima, od malih do starih, uručeni su poklon-paketići narečene Samouprave. Pjesmice su uvježbale kačmarske učiteljice Anica Matoš te vjeroučiteljica budimpeštanske Hrvatske škole Jelica Fabić Kőrösi i odgojiteljica Zorica Zorić. Kačmarske učenike u Budimpeštu je dopratila i predsjednica Hrvatske samouprave Kačama Teza Vujkov Balažić.

k. g.

KISEG

Na XV., jubilarnu Maligan-turu se pripravlja kiseški Hrvati 6. januara, u subotu, što je zapravo prvi hrvatski društveni događaj u novom ljetu u dotičnom gradu. A prvi vikend za svetki, valja istrudjeno tijelo od jila i pila malo razgibati u turi na prekrasnom kiseškom brigu. Pri najpr fiksirani štacija na zagovor domaćinov šika se kušati i vino i pečeno i slane falate, sve dokle se ne zajde do Štefaničeve pivnice, kade maliganoše čeka večera i zabava uz glas harmonike i tambure.

KOLJNOF

U organizaciji Koljnofskoga hrvatskoga društva, 13. januara, u subotu, se priređuje prvi bal novoga ljeta Gradišćanskih Hrvatov, u restoranu Tercia. Goste čekaju od 19 uri, a zabavu otvaraju Koljnofski tamburaši, Koljnofsko kolo i klapa Golubice. Jur po staroj tradiciji, na balu svira petrovski Pinka-band, u polnoći pak će moći svaki isprobati svoju sriću na tomboli za vridne nagrade.